

DE NULEVENDE ADELSSLÆGTER I NORGE.

VED

H. J. HUITFELDT-KAAS.

Det gamle Norske Aristokrati, der i det fjortende og tildels i det femtende Aarhundrede endnu var ganske talrigt, var ved Reformationstiden svundet ind til et meget lidet Antal Familier, idet de betydeligere Slægter virkelig vare uddøde, medens en overveiende Del af de mindre paa Grund af Fattigdom og deraf følgende uligebyrdige Ægteskaber ophørte at være Adel og efterhaanden gik over i Bondestand. Gjennem hele det syttende Aarhundrede var der af indfødte Slægter kun et høist ubetydeligt Antal, der endnu — og endog det med Vanskelighed — formaaede at hævde sit Adelskab (Bagge, Dahl, Galde, Galtung, Handingmand, Rosensværd, Rytter, Skak, Skaktavl, Tordenstjerne, Botnerslægten); af disse vare Familierne Bagge, Skak og Tordenstjerne adlede ved Patenter i det 16de Aarhundrede, og flere af dem maatte for at haandhæve sin Adel søge Fornylse derpaa, saaledes Rosensværd i det 15de, Galtung og Skaktavl i det 17de, Tordenstjerne og Botner i det 18de Aarhundrede. Ikke desto mindre vare samtlige disse Slægter uddøde eller forsvundne ved indeværende Aarhundredes Begyndelse med Undtagelse af Familien Galtung, der dog næsten levede i Bondestand og først i den nulevende Generation i sin ældste Linie atter indtager en mere fremtrædende Stilling.

Paa Reformationstiden udgik det gamle Norske Aristokratis anseeligste Slægter med Ahner i Middelalderens Høvdingeætter og Kongehuset, idet Gyldenløvernes og Rømernes sidste Spirer (Rigshovmesteren Nils Henrikssøn til Østeraat og hans Frue Ingerd Ottesdatter) kun efterlode fem Døtre, ved hvis Ægteskab med Danske Adelsmænd hine Slægters Godser gik over til disses Descendenter af Familieerne Lunge, Lykke, Urup, Litle, Bjelke, Huitfeldt, Bildt, Lange, Budde, Wind, Schade, Rosenkrantz, Kaas, Marschalck, Pultz, Folckersahm, Mangelsen, Tritzschler, Lützwow, Wedel-Jarlsberg m. fl., eller med andre Ord de fleste i Norge bosatte Adelsslægter, der spillede en mere fremtrædende Rolle der i det 17de og 18de Aarhundrede. Alle de ovennævnte Slægter (med Undtagelse af Dahl og Tordenstjerne, for hvis Vedkommende saadant ei kan paavises) samt de Norske eller i Norge bosatte Slægter Galde, Brockenhuus, Jernskjæg (Baden), m. fl. nedstamme fra Hafthorsønmernes i det 14de Aarhundrede, især ved sit Svogerskab med Kongehuset, mægtige Slægt og kunne tildels henføre sin Godsbesiddelse til denne Familieforbindelse, men det blev dog især Gyldenløve- og Rømer-Ætternes Slægtkreds, der i 200 à 300 Aar formaaede at danne det egentlige Norske Aristokrati fra Reformationen og heni- mod Nutiden. Alle nulevende Adelsslægter med denne Nedstammelse kunne alene hidlede den gennem Familieerne Bildt, Budde eller Huitfeldt, af hvilke kun den sidste nu lever hertillands. Vel ere ikke faa Slægter i denne Mellemtid blevne adlede ved kongelige Patenter, men kun faa af disse have ved Jordegodsbesiddelse, standsmæssige Giftermaal, Embeder eller Rigdom formaaet at hævde sin Stilling for et længere Tidsrum.

Af fremmed Adel have ikke faa Slægter, navnlig Tyd-

ske og nogle Franske, været bosatte i Norge. Enkelte have opnaaet Anerkjendelse som Dansk-Norsk Adel, medens andre have undladt at sikre sig denne, hvad der ogsaa før Forordningen om Indfødsretten af 15de Januar 1776 var af mindre Betydning. De fleste af disse Slægter have ogsaa virkelig været anseede som Dansk-Norsk Adel og indgaaet Forbindelser med den indfødte eller naturaliserede Adel.

Endelig oprettedes ved Rangforordningerne mellem 1693 og 1730 en arvelig Adel, beroende paa, at en uadelig Mand eller ikke naturaliseret fremmed Adelsmand opnaaede et Embede i en af de 3 første Rangklasser. Enkelte af de Familier, der fik Adelskab paa denne Maade (den saakaldte Rangadel) opnaaede ved sine Embedsstillinger og Rigdom i forrige Aarhundrede ikke liden Betydning og indgik adelige Ægteskaber, som f. Ex. Familierne de Tonsberg, Hausmann, Storm, Sibbern m. fl.; de fleste af dem ere imidlertid atter uddøde.

Loven af 1ste August 1821 tilsigtede „at ophæve Adelen i Norge“. Samtiden var ikke tilstrækkelig opmærksom paa, at man herved overskred den Grændse, inden hvilken Lovgivningen har Magt til at virke. Historiske Facta kunne ikke ophæves ved Love, og da Adelskab allerede constitueres ved ægte agnatisk Nedstammelse fra adelige Forfædre, bliver dette ligefuldt bestaaende uagtet Ophævelsen af gjældende, større eller mindre Privilegier, hvilke en herskende Majoritet altid vil have i sin Magt at fjerne, endog uden Erstatning. Af samme Grund maa ogsaa Benævnelserne Greve og Baron fremdeles tilkomme de Slægter, der af den Dansk-Norske Regjering vare optagne i disse Afdelinger af Adelen; her er nemlig ikke Tale om noget Privilegium men kun om

et Udtryk for det historiske Factum, at Stamfaderen til en ægte, agnatisk Descendents i sin Tid har tilhørt denne Stand. Lovens eneste Virkning har egentlig kun været at forvirre Begreberne om Adelskab, der paa Grund af dens Overskrift og Indhold stadig forvexles med adelige Privilegier. Den Reclamation af Adelskab, som efter Opfordring fandt Sted for en Del — mest ved Patenter adlede — Famliers Vedkommende paa Storthinget i 1824, var derfor en fuldkommen betydningsløs Formalitet, der har været uden alle Følger, og som derfor heller ikke er tillagt nogen Betydning ligeoverfor vedkommende Slægters Optagelse i „Den Danske Adels Aarvog“. Adelen i Norge maa derfor vistnok siges at staa i samme Forhold som Adelen i andre Europæiske Stater, hvor alle adelige Rettigheder ere ophævede, kun med den Forskjel, at de fleste Slægters Mangel paa Formue hertilands lægger dem Hindringer i Veien for Haandhævelsen af en vis social Stilling. Indtil 1670-Aarene udfordredes ligebyrdigt Ægteskab for at bevare Adelskabet; skjønt dette senere ikke var nødvendigt, vedbleve de betydeligere Slægter fremdeles i over 100 Aar factisk at anse dette som selvfølgelig, hvad der ogsaa unegteligt — i Forbindelse med Besiddelse af større Jordegods — overalt danner det constitutive for et Aristokrati næst efter den historiske eller juridiske Betingelse for Adelskabets Erhvervelse. Kun gjennem saadanne Ægteskaber kan Traditionen i Længden bevares, idet Børnene i Regelen mest paavirkes af Moderen eller hendes Slægt, og kun gjennem adelige Ægteskaber fremkomme de correcte 16 (eller flere) Ahner, der for Tiden neppe kunne paavises for mere end en Mand her i Landet (forhenværende Bureauchef Baron Emil Wedel-Jarlsberg). Vel gives der nogle faa Linier af de adelige Slægter hertilands,

hvor den lige Linie indtil Nutiden er ligebyrdigt gift (den grevelige Linie Wedel-Jarlsberg og en af de friherrelige Linier, et Par Løvenskioldske Linier og en af Familien de Seue), men Ahnerne ere paa Grund af de indgiftede Slægters Nyhed eller ulige Giftermaal i de højere Generationer ikke fuldstændige; selv fire Ahner findes kun i de nævnte Wedelske og Løvenskioldske Linier, medens to forekomme i et halvt Snes Slægter. Som noget af det, der er mest karakteristisk for, hvorledes en Adelslægt selv opfatter sin Stilling, ere Oplysninger om Ægteskaberne ligesaa vel som om Jordegodsbesiddelsen medtagne i den nedenfor følgende Fortegnelse over de i Norge endnu levende adelige Slægter, der er ordnet efter de oven opstillede Kategorier og ledsaget af kortfattede Oplysninger om vedkommende Familier og deres nuværende Stilling samt om den Literatur, hvori Efterretninger om dem ere at finde.

I. Norsk Uradel.

Galtung. Slægt fra Middelalderen; den lige Linie kan imidlertid kun føres op til Midten af det 16de Aarhundrede. Den ældste Linie lever i Embeds- og borgerlig Stand og findes i Danmarks Adels Aarvog, men formentlig leve andre Linier endnu i Bondestand. Familien eier Gaarden Thorsnes i Jondal (Hardanger), der i 200 à 300 Aar har tilhørt Slægten. Ægteskaberne uligebyrdige i c. 200 Aar.

II. Dansk Uradel.

Arenfeldt. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Familien kom i 1884 i Besiddelse af Stamhuset Sæbygaard i Danmark og vil formentlig i næste Genera-

tion ikke længer findes i Norge. For Tiden leve kun to Mænd af Slægten (Fader og Søn) som Godseiere. De tre sidste Generationer uligebyrdigt gifte.

Huitfeldt. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarbog. Udelukkende bosat i Norge i Embeds- og Handelsstand. Den ældste Linie besidder et Kaasisk Fideicommis, den yngste er eventuelt arveberettiget til det Huitfeldske Fideicommis i Danmark (nu i Familien Moltkes Besiddelse). Denne Linie eier en Del Skoveiendomme i det Throndhjemske. De 3 sidste Generationer have kun eiet ubetydeligt Jordegods og for det meste været uligebyrdigt gifte. Stamtavle og Efterretninger om Familien findes i Hofmans Efterretninger om Danske Adelsmænd, I. Del og i Personalhistorisk Tidsskrift IV. Del.

Kaas. Den nulevende talrige Slægt i Norge (under Navn: Munthe-Kaas) sees i Danmarks Adels Aarbog; Medlemmerne leve i Embeds- og borgerlig Stand. Et Par mindre Landeiendomme eies af Familien, der i henved 200 Aar næsten kun har indgaaet uligebyrdige Ægteskaber. Stamtavle og Underretning om Familien findes i Hofmans Efterretn. om Dan. Adelsmænd, I. Del og i Personalhistorisk Tidsskrift, V. Del.

Krabbe. Den nulevende Slægt i Norge sees i Danmarks Adels Aarbog. Medlemmerne leve i borgelige Stilling. Slægten har ikke eiet større Jordegods eller været adeligt gift i Norge. Stamtavle og Efterretninger om Familien hos Hofman l. c. II. D. og i Personalhist. Tidsskrift III. D.

Mund. En Dame af denne Slægt skal leve i Bergen, hvor en Gren af Familien har boet i henved 100 Aar uden at eie Jordegods eller indgaa adelige Ægteskaber. Mandslinien er uddød.

III. Slægter, der ere adlede ved Patenter.

Anker. De forskjellige Linier ere adlede 1778 og 1790 under Paaberaabelse af formentlig ældre Svensk Adelskab, hvilket ei har kunnet bevises. Slægten har snarest været et Bypatriciat uagtet nogle Medlemmers betydelige Jordegodsbesiddelser. I Familien findes et Pengefideicommiss, der deles uden nogen Indskrænkning. Den nulevende Slægt, der lever talrig i Norge i Embeds- og borgerlig Stilling, findes i Danmarks Adels Aarvog. De nulevende Generationers Ægteskaber ere næsten udelukkende uadelige. Stamtavle og Efterretninger om Familien i W. Lassens Norske Stamtavler og B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhist. I. Række.

Bille. En 1679 adlet, uægte Linie af den gamle Danske Adelslægt af samme Navn. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Har i Norge ikke eiet Jordegods eller indgaaet ligebyrdige Ægteskaber. Slægtens Hovedmand Embedsmand; tre Sønner. Stamtavle af Capt. Lengnick samt i Hofmans Efterretninger om Danske Adelsmænd, III. D.

Falsen. Adlet 1758, lever i Mandslinien kun i Norge i Embeds- og borgerlig Stand; ret talrig. Har i Norge ikke eiet Jordegods og kun sjelden indgaaet ligebyrdige Ægteskaber. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog, Stamtavle af Lengnick og Efterretninger om Slægten i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhist. II. Række.

Heubsch. Adlet 1691; kun en Mand af Slægten lever i Norge, hvor den neppe har eiet Jordegods eller indgaaet adelige Ægteskaber. Lever i Tyskland i Friherrestand. Se Danmarks Adels Aarvog.

Kløcker. Adlet 1760 under Paaberaabelse af ubevisligt cognatisk Slægtskab med ældre, fremmed Adel. Den

nulevende, ret talrige Slægt (i Embeds- og borgerlig Stand) findes i Danmarks Adels Aarvog. Slægten har intet betydeligere Jordegods eiet i Norge, hvor den heller ikke har indgaaet mere end et enkelt adeligt Giftermaal. Efterretninger og Stamtavle i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhistorie, I. Række.

Knagenhielm. Adlet 1721, lever i Mandslinien kun i Norge i Embeds- og borgerlig Stand. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Familien har i mere end 150 Aar eiet Sædegaarden Kaupanger i Sogn, men kun indgaaet et enkelt adeligt Giftermaal. Efterretninger om Familien i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhist. II. Række.

Løvenskiold. Adlet 1739; lever i Norge i Embeds- og Godseierstand. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Eier betydeligt Jordegods og har eventuel Arveret til et Baroni i Danmark, der nu besiddes af Familiens yngste Linie. Har til og med den næstsidste Generation som oftest indgaaet adelige Ægteskaber. Stamtavler er udgivne af Lengnick, Overintendant Holst og (Dansk) Hofmarskalk Løvenskiold. Efterretninger i B. Moes Tidsskr. f. Norsk Personalhist. II. Række.

v. Munthe af Morgenstjerne. Adlet 1755 under Paaberaabelse af Svensk, fuldstændig ubevisligt Adelskab. Familien har ikke eiet større Jordegods i Norge og i de senere Generationer kun tildels indgaaet adelige Ægteskaber. Lever i Embeds- og borgerlig Stand i Norge; den nulevende Slægt sees i Danmarks Adels Aarvog. Stamtavle Lengnick og Efterretn. i B. Moes Tidsskr. f. Norsk Personalhist. II. R.

Roepstorff. Adlet 1701. I Norge lever nu kun en Mand af Navnet i borgelig Stilling. Familien har ikke

eiet Jordegods i Norge og i de sidste Generationer kun enkeltvis indgaaet ligebyrdige Ægteskaber. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarbog. Stamtavle af Lengnick og Efterretninger i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhist. II. Række.

Sundt. Adlet 1733; lever i Norge i Embeds- og borgerlig Stand. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarbog. Familien har eiet Sædegaarden Evje i Smaale-nene og i tidligere Generationer indgaaet adelige Forbindelser, men i de senere kun enkeltvis.

Treschow. Adlet 1812; i Norge lever kun en Mand af Slægten, Godseier og i adeligt men børnløst Ægteskab. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarbog.

Ulricsdal (Vagel). Adlet 1782, uddød i Mands-
lien 1883. Har ikke eiet Jordegods eller indgaaet adelige Ægteskaber. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarbog. Efterretning i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhistorie, II. Række.

Werenskiold. Den nulevende Linie adlet 1717. Lever i Norge i Embeds- og borgerlig Stand; den nulevende Slægt sees i Danmarks Adels Aarbog. Familien har eiet adeligt Jordegods og i tidligere Generationer indgaaet adelige Forbindelser. Stamtavle og Efterretn. i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhistorie, I. Række.

Wibe (Vibe). Adlet 1634; lever i Embeds- og borgerlig Stand i Norge. Den nulevende Slægt sees i Danmarks Adels Aarbog. Har ikke eiet betydeligere Jordegods i Norge og kun indgaaet et enkelt adeligt Giftermaal. Stamtavle og Efterretninger i Genealogisk og biographisk Archiv I. og Hofmans Efterretn. etc. III. D.

Wleugel. Adlet 1782. Lever i borgerlig Stand i Norge og Sverige. Nulevende Slægt sees i Danmarks

Adels Aarvog. Har ikke eiet Jordegods i Norge og der kun indgaaet et enkelt adeligt Giftermaal.

IV. Fremmede Adelsslægter med Anerkjendelse som Dansk-Norsk Adel.

Aubert. Fransk Slægt, adlet 1612, naturaliseret 1776. Lever talrig i Norge i Embeds- og borgerlig Stand. Har ikke eiet Jordegods eller indgaaet adelige Ægteskaber i Norge. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog.

Hoff-Rosencrone. Bøhmisk Slægt, naturaliseret i Danmark 1779, baroniseret 1812. Eier Baroniet Rosendal i Hardanger. Kun 2 Mænd af Slægten (Brødre) leve i Norge, ugifte. Familien har ikke hertillands indgaaet adeligt Ægteskab. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Stamtavle udg. af Capt. Lengnick, Efteretn. om Familien i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhistorie II. Række.

Le Normand de Bretteville. Fransk Adelsslægt, naturaliseret i Danmark 1804. Kun 2 Kvinder af Slægten leve i Norge hvor Familien ikke har eiet Jordegods eller indgaaet adelige Ægteskaber. Den nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. (Familien Bretteville i Norge er en uægte Linie af Le Normand de Bretteville).

Lowzow. Mecklenburgsk Adelsslægt, naturaliseret 1777. Nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Lever i Embeds- og borgerlig Stand i Norge, hvor Familien ikke har eiet betydeligere Jordegods og kun sjeldnere indgaaet ligebyrdige Ægteskaber. Stamtavle udgivet af Jægermester A. Lowzow.

Lützwow. En Familie af dette Navn bosat i Norge i c. 100 Aar, antages at tilhøre en i Danmark naturalise-

ret Linie af denne gamle Tydske Adelslægt, men har ikke kunnet paavise Forbindelsen. Har ikke eiet større Jordegods eller indgaaet adelige Giftermaal i Norge.

Staffeldt. Pommersk Adelslægt, naturaliseret 1777. Nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Kun 2 Mænd af Slægten (Fader og Søn, den første Embedsmand) leve i Norge, hvor den ikke har eiet Jordegods eller indgaaet adeligt Giftermaal.

Trampe. Gammel Pommersk Adelslægt, optaget i rigsgrevelig Stand 1735 og i Dansk Grevestand 1743. Nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Lever i Embedsstand i Norge, hvor den ikke har eiet Jordegods og kun indgaaet et adeligt Ægteskab. Efterretning om Familien findes i B. Moes Tidsskr. f. Norsk Personalhist. II. Række.

Wedel-Jarlsberg. Ældgammel Pommersk Adelslægt, optaget i Dansk-Norsk Grevestand 1684. Nulevende Slægt i Danmarks Adels Aarvog. Lever talrig i Norge i Embeds- og Godseierstand. Besidder et Grevskab og betydeligt andet Jordegods og har til og med næstsidsste Generation næsten udelukkende indgaaet adelige Giftermaal (den grevelige og Brunlaug-Linien lige til Nutiden). Særskilt udgivne Stamtavler af Commandeur-capt. Baron F. Wedel-Jarlsberg og Overintendant C. Holst; Efterretninger om Familien i B. Moes Tidsskr. for Norsk Personalhistorie, II. Række.

V. Rangadelige Slægter.

Motzfeldt. Adel ved Stamfaderens Opnaaelse af Generalmajors Charge før 1730. Forbindelsen med en Tydsk Adelslægt af samme Navn vistnok ubevislig og lidet sandsynlig. Har boet i Norge i mere end 150 Aar og ikke eiet større Jordegods men indgaaet enkelte adelige Ægteskaber. Stamtavle udgivet af Advokat E. Motzfeldt.

Rosing. Adel ved Stamfaderens Rang som Biskop i Christiania. Lever i borgerlig Stand i Norge, hvor Familien ikke har eiet større Jordegods men i forrige Aarhundrede især beklædt militaire Embeder og tildels indgaaet adelige Ægteskaber.

Sibbern. Adel efter Rangforordningen af 11te Februar 1717, da Stamfaderen († 1722) var Brigader. Lever i Embedsstand i Norge, hvor Familien i over 150 Aar har eiet Vernekloster i Smaalenene og tildels indgaaet adelige Ægteskaber.

VI. Fremmede Adelsslægter uden Anerkjendelse som Dansk-Norsk Adel.

Bülow. Gammel Tydsk Adelsslægt, hvoraf en talrig Gren er bosat i Norge. Skjønt nedstammende fra en Dansk Generalmajor († 1712) og saaledes efter Rangforordningerne lig med indfødt Dansk Adel, er den ikke optagen i Danmarks Adels Aarbog, hvor andre, særskilt anerkjendte Linier ere medtagne. Har ikke eiet større Jordegods i Norge og i dette Aarhundrede kun undtagelsesvis indgaaet adelige Forbindelser. To store Tydske Verker om Familien ere udgivne, et i forrige, og et i indeværende Aarhundrede.

Coucheron. Nederlandsk Slægt, i mere end 200 Aar bosat i Norge. Har ikke eiet synderligt Jordegods hertillands og i det sidste Aarhundrede kun undtagelsesvis indgaaet adeligt Ægteskab.

v. Ditten. Mecklenburgsk Adelsslægt, i mere end et Aarhundrede bosat i Norge. Forbindelsen med den Tydske Slægt formentlig paavist i en nylig udgiven Stamtavle (ved et Medlem af Familien). Har i Norge ikke eiet større Jordegods eller indgaaet adelige Forbindelser.

Haffner. Tydsk Adelslægt; har i Norge ikke eiet større Jordegods og kun undtagelsesvis indgaaet adelige Ægteskaber. Lever tildels i Embedsstand. Stamtavle findes udgivet af Capt. Lengnick.

Kaltenborn. Tydsk Adelslægt, bosat i Norge i c. 100 Aar. Forbindelsen med den Tydske Slægt formentlig paaviselig. Har i Norge ikke eiet Jordegods og kun enkeltvis indgaaet adelige Forbindelser. Lever tildels i Embedsstand.

v. Koss. Mecklenburgsk Adelslægt, bosat i Norge i henved 200 Aar. Forbindelsen med den Tydske Slægt bevislig. Lever tildels i Embedsstand, har ikke eiet større Jordegods i Norge og i indeværende Aarhundrede kun enkeltvis indgaaet adeligt Giftermaal. Stamtavle og Efterretninger om Familien findes i et i forrige Aarhundredes Slutning i Tydskland udgivet Verk.

Rokling (Rocliffe). Formentlig Fransk Slægt, der har været bosat i Norge i mere end 200 Aar; en nu uddød Linie anerkjendt som Dansk Adel. Har i mere end 100 Aar ikke eiet større Jordegods eller indgaaet adelige Giftermaal i Norge, hvor Familien nu er gaaet over i Bondestand (Bergens Stift).

Scheel. Angivelig Tydsk Adelslægt, men nogen Forbindelse med en saadan er ikke paaviselig. I Danmark og Norge har den opnaaet Rangadel uden nærmere Aerkjendelse og staar derfor ganske i Klasse med den overnævnte Linie af Familien Bülow. Ikke destomindre er Familien Scheel optagen i Danmarks Adels Aarbog. Lever ret talrig i Norge i Embeds- og borgerlig Stand. Stamtavle og Efterretninger om Familien findes udgivet af et Medlem af Slægten.

Schlanbusch. Angivelig Tydsk Adel, men Forbin-

delsen med Tydsk Slægt ikke paavist. Har eiet Jordegods (f. Ex. Eidsvolds Verk) i Norge og tildels indgaaet adelige Ægteskaber. Lever dels i Norge, hvor Familien har boet i c. 200 Aar, og dels i Amerika i borgerlig Stand. Stamtavle udgivet af Capt. Lengnick.

de Seue. Fransk Slægt, der har været bosat i Norge over 200 Aar, og hvis Medlemmer for største Delen have været Officerer. Har ikke eiet betydeligere Jordegods i Norge men for en større Del indgaaet ligebyrdige Ægteskaber. Stamtavle udgivet af Capt. Lengnick.

Stibolt. En Gren af denne Slægt har opnaaet Anerkjendelse som Dansk Adel under Paaberaabelse af fremmed Adelsskab, der imidlertid hidtil er ubevist. Den i Norge bosatte Gren har ingen Anerkjendelse. Lever i borgerlig Stand; har neppe eiet Jordegods eller indgaaet adeligt Ægteskab i Norge.

Tillisch. En Linie af Familien har opnaaet Anerkjendelse som Dansk Adel under Paaberaabelse af gammelt Adelskab, der hidtil ei er bevist. Den Norske Gren har ingen Anerkjendelse. Lever i Embeds- og borgerlig Stand, har neppe eiet Jordegods i Norge og kun tildels indgaaet adelige Ægteskaber. Stamtavle udg. af Lengnick.

Weltzin. Menes at tilhøre den Mecklenburgske Slægt af dette Navn, men Forbindelsen er hidtil ubekjendt. Familien har boet over 150 Aar i Norge, hvor den ikke har eiet større Jordegods eller indgaaet adeligt Ægteskab.

Zernichow. Slægtens Forbindelse med nogen Tydsk Adelsslægt af samme Navn er ubevist, skjønt Stamfaderen i K. Christian IV.'s Tid ansaaes for Adelsmand, indgik adeligt Giftermaal og i den kgl. Bestalling endog kaldes Friherre. Slægten har boet i Norge i mere end 200 Aar,

har ikke eiet større Jordegods og kun ganske enkeltvis indgaaet adelige Ægteskaber. Stamtavle og Efterretn. om Familien i Personalhist. Tidsskr. III.

I det Dansk-Norske Adelslexicon ere optagne som Adel en Del Slægter, hvis Adelskab allerede dengang var ubevisligt, og for hvis Vedkommende senere Undersøgelser have godtgjort, at de ei ere at henregne til Adelen. Som saadanne Slægter kunne mærkes: Bang, Berg, Brun, Cold, Darre, Kofod og v. Krogh. En Gren af den sidstnævnte Slægt har imidlertid opnaaet Anerkjendelse som Dansk Adel.

Endnu en stor Mængde Familier i Norge gjøre Fordring paa at være adelige, men da alle Beviser herfor savnes, er det her unødvendigt at imødegaa disse ganske uefterrettelige Paastande. Muligens kan det dog forholde sig rigtigt med nogle fremmede Militairslægters prætenderede udenlandske Adelskab, som f. Ex. for Familierne Barclay de Tolli, Ely, Ferry, Michelet, Richelieu, Vauvert og maaske flere. Mindst paalideligt turde det være for Familien Richelieus Vedkommende, da Stamfaderens Navn i Virkeligheden skal have været Richel, ligesom hans Vaaben var et fra den Franske Slægts ganske afvigende; Familien er forøvrigt nu formentlig uddød i Norge. Hvis Familien Michelet ved sin Ankomst til Landet var adelig, bortfaldt dette imidlertid ved uligebyrdige Ægteskaber før 1660. Paa denne Vis have ogsaa flere Slægter tabt sit Adelskab, f. Ex. Familien Dahl i Bergens Stift, der endnu lever talrig i Bondestand paa Aadland paa Stordøen o. fl. St., Familien Rosenvinge og en lidt fremtrædende Slægt fra Knabstrup i Sjælland uden eget Familienavn, men

hvoraf en Gren nu heder Grüner. Muligens leve ogsaa Linier af flere Norske Adelslægter endnu i Bondestand, f. Ex. af Familierne Benkestok, Handingmand, Rosensværd, Skaktavl, Tordenstjerne, Botnerslægten o. fl., men intet Bevis herfor foreligger for Tiden.

Endelig leve her i Landet en Del indgiftede Damer af Svensk og Dansk Adel, men da de, saavidt vides, samtlige ere uadeligt gifte, er Adelskabet selvfølgelig bortfaldet. Et Par Damer af Tydsk Adel ere derimod ligebyrdigt gifte i Norge (i den Wedel-Jarlsbergske Familie).

Det vil af ovenstaaende korte Notitser fremgaa, at den allerede i Aarhundredets Begyndelse i enhver Henseende stærkt reducerede Adel i Norge i de senere Generationer er geraadet i yderligere Decadence. Det er ogsaa selvsagt, at et saa konservativt Element som et Fødselsaristokrati ikke vel kan bestaa under yderligt gaaende demokratiske Forholde; dertil udfordres gunstigere Betingelser som Jordegodsbesidelse, social Indflydelse og standsmæssige Ægteskaber. En nær Fremtid vil derfor vistnok se de svage Levninger af et ældre Norsk Aristokrati fuldstændigt afløste af Demokratiets ægte Affødning: Pengearistokratiet; men selv dette skimter vel allerede i Horizonen Uhyret, der skal sluge det til Slutning, i Socialismen og Anarchiet.
